

Konyár a X. században is létező honfoglalás kori település, melyről az Ákos nemzetség telepítéseként a Váradi Regestrumban található írásos anyag. A lakosság döntő többsége magyar anyanyelvű és református vallású.

Neve valószínűleg a szláv „konye” (ló) szóból származik. Az Ákos-nemzetség alakította község nevének több változata is ismert: Komár, Komor, Kunár. Írott forrásban először egy 1213-ban keletkezett okiratban bukkan fel. Első ismert birtokosa a Chyre (Csire)-nemzetség volt, akiket a XV. században a hencidai Bacsó, a Kállay, majd a XVI. században a Csáky és az Ártándy család követett. A lakosság valószínűleg ebben a században tért át a református hitre.

1605-ben Bocskai István kiváltságlevelet adott a konyáriaknak, s így a település hajdúvárossá lett.

A török hódoltság idején sokat szenvedett Konyár. 1658-60 között a Szejdi hordái feldúlták és lakosságát elhurcolták. A Rákóczi pártjára állt települést hajdú kiváltságától I. Lipót fosztotta meg, s egy rövid időre a kincstár birtoka lett. Rövidesen azonban - még a XVIII. század első felében - az Eszterházyak derecskei uradalmához csatolták. A következő évszázadokban az Eszterházy birtokot fokozatosan felparcellázták, s azóta határában „nagybirtoknak” csak a község „Legeltetési Társulata” tulajdonában levő legelő tekinthető.

A konyáriak hajdúvárosi múltjukról sohasem feledkeztek meg. Az 1717-ből származó pecsétnyomó is sajátosan ötvözi a hajdú hagyományokat és a jobbágyi múltat: középen búzakalász, jobb oldalon ekevas, bal oldalon harci balta, amely a hajdúk jellegzetes fegyvere volt.

